

**Звіт
про стратегічну екологічну оцінку
«Місцевого плану
управління відходами
Слобожанської громади
Дніпровського району
Дніпропетровської області»**

2024 рік

ЗМІСТ

Передмова	3
1 Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування	5
2 Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено	12
3 Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу	17
4 Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом	18
5 Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування	18
6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	21
7 Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання МПУВ	21
8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення	22
9 Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	22
10 Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення	25
11 Резюме нетехнічного характеру інформації	26
12 Список використаних першоджерел	28
13 Терміни та визначення	29
14 Список виконавців	30

Передмова

Стратегічна екологічна оцінка (далі – СЕО) – це інструмент стратегічного планування, направлений на включення екологічних пріоритетів в програми, плани, політики.

Метою СЕО є сприяння сталому розвитку шляхом забезпечення охорони довкілля, безпеки життєдіяльності населення та охорони його здоров'я, інтегрування екологічних вимог під час розроблення та затвердження документів державного планування (далі – ДДП).

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», документи державного планування – стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування підлягають проведенню стратегічної екологічної оцінки.

Місцевий план управління відходами - документ державного планування, що містить комплекс взаємозв'язаних завдань і заходів, узгоджених за строками та ресурсним забезпеченням з усіма заінтересованими виконавцями, спрямованих на забезпечення сталого управління відходами в населених пунктах в межах території територіальної громади з урахуванням принципів співробітництва органів місцевого самоврядування, сформованих на підставі оцінки поточного стану сфери управління відходами та вже розроблених моделей.

Місцевий план управління відходами підпадає під визначення документа державного планування і дію Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Розроблення документа державного планування «Місцевий план управління відходами Слобожанської громади Дніпровського району Дніпропетровської області» (далі – МПУВ) здійснюється на виконання пункту 1 частини другої статті 26 Закону України «Про управління відходами».

Мета розроблення МПУВ: оцінити поточний стан сфери управління відходами Слобожанської СТГ та визначити завдання, заходи за строками та ресурсним забезпеченням, спрямовані на забезпечення сталого управління відходами в населених пунктах громади.

Розроблення, погодження та затвердження МПУВ здійснюється відповідно до положень «Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами» затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 05.09.2023 р. № 947 «Про затвердження Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами». Місцеві плани управління відходами розробляються та затверджуються для кожної територіальної громади, розробляються протягом одного року з дня набрання чинності регіональним планом управління відходами у відповідній області та оновлюються протягом шести місяців з дня внесення змін до регіонального плану управління відходами. Місцеві плани управління відходами мають узгоджуватися з регіональними планами управління відходами. Цільові показники, встановлені регіональними планами управління відходами, є обов'язковими для перенесення до місцевих планів управління відходами і можуть бути скориговані лише на підставі обґрунтування, наведеного в місцевому плані управління відходами.

Обов'язок розроблення місцевого плану управління відходами, згідно чинного законодавства, покладається на виконавчі органи сільських, селищних, міських рад. Місцевий план затверджується сільськими, селищними, міськими радами для кожної територіальної громади.

Зміст МПУВ відповідає вимогам «Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами».

Місцевий план управління відходами розробляють на основі даних, отриманих у результаті статистичних спостережень, адміністративних даних центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, а також даних обліку та звітності, наданих підприємствами, установами, організаціями.

Орган місцевого самоврядування на основі показників оцінки досягнення цілей та здійснення заходів один раз на два роки здійснює оцінку ефективності реалізації місцевого плану управління відходами та оприлюднює її результати на своєму офіційному веб-сайті.

Відповідно до Технічного завдання за Договором № 6 від 21.02.2024 року між Відділом з питань житлово-комунального господарства, благоустрою, розвитку інфраструктури та транспорту Слобожанської селищної ради та ТОВ «АТОН ІНЖИНІРИНГ», «Місцевий план управління відходами Слобожанської громади Дніпровського району Дніпропетровської області» розроблений у відповідності до «Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами».

Звіт про СЕО складається до затвердження ДДП та містить, з урахуванням змісту і рівня деталізації ДДП, сучасних знань і методів оцінювання, інформацію згідно вимог Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Визначено обсяг (скоупінг) стратегічної екологічної оцінки та ключові екологічні проблеми, коло органів влади, та зацікавлених сторін, які братимуть участь у консультаціях, і необхідний ступінь залучення громадськості до участі у СЕО.

В ході проведення СЕО оцінені ймовірні наслідки реалізації документа державного планування, зокрема, оцінені наслідки для таких компонентів довкілля: ґрунти, атмосферне повітря, водні ресурси, стан фауни, флори, біорізноманіття, кліматичні фактори, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я.

При здійсненні стратегічної екологічної оцінки МПУВ застосовувались наступні методичні підходи:

1. стратегічний аналіз (базується на аналізі стратегічних пріоритетів, цілей та завдань);
2. імпактний підхід (базується на методах оцінки впливів та ризиків та прогнозуванні очікуваних наслідків).

Прогнози за результатами імпактного підходу в контексті СЕО проекту МПУВ не є досить точними, оскільки відсутня точна інформація про технології та обладнання які можуть бути застосовані при виконанні заходів МПУВ. Проте імпактний підхід використовувався для якісної та кількісної оцінки, а також в цілях створення інструментів для наступних етапів стратегічного планування і проектування реконструкції об'єктів інфраструктури системи управління відходами. Дана оцінка має дещо обмежений характер. На наступних етапах стратегічного планування рекомендується поглиблений аналіз та формування індикаторів.

Для проведення СЕО була використана інформація про стан довкілля, статистична інформація, дані моніторингу стану довкілля, експертні оцінки та інша доступна інформація.

Для проведення стратегічної екологічної оцінки, зокрема, було здійснено:

- збір та аналіз інформації про поточний стан складових довкілля, включаючи значення ключових екологічних показників;
- проведення аналізу слабких та сильних сторін МПУВ з точки зору екологічної ситуації;
- визначення можливих чинників змін антропогенного та природного характеру;
- проведення оцінки впливу МПУВ на складові довкілля та на стан здоров'я населення.

МПУВ передбачає реалізацію комплексу заходів направлених на підвищення ефективності управління відходами на території Слобожанської СТГ, використання вторинної сировини, зменшення захоронення відходів що в свою чергу зменшить кількість шкідливих викидів в атмосферу і шкідливий вплив на здоров'я населення.

В МПУВ враховано положення та заходи наявні в нормативно-правових документах та документах державного планування національного, регіонального та місцевого рівнів:

- «Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року» схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 р. № 820-р;
- «Національний план управління відходами до 2030 року» затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20.02.2019 р. № 117-р;
- «Регіональний план управління відходами у Дніпропетровській до 2030 року» затверджений рішенням Дніпропетровської обласної ради від 28.07.2023 № 311-17/VIII;
- «Стратегія розвитку Слобожанської територіальної громади Дніпровського району Дніпропетровської області на 2023-2027 роки» затверджена рішенням Слобожанської селищної ради від 19.10.2023 р. № 2914-31/VIII).

1 Зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Зміст місцевого плану управління відходами (МПУВ)

Зміст МПУВ відповідає вимогам «Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами» затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 05.09.2023 р. № 947 «Про затвердження Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами».

МПУВ містить передбачені нормативними вимогами розділи та їх відповідне наповнення. МПУВ розробляється на розрахунковий період 10 років. У МПУВ передбачається використання передових технологій, технічних рішень, технологічного обладнання, які відповідають природоохоронним та санітарно-гігієнічним вимогам і забезпечують унеможливлення впливу шкідливих факторів на довкілля та здоров'я мешканців.

МПУВ передбачається реалізація необхідних заходів щодо управління відходами на території Слобожанської СТГ:

1. впровадження роздільного збирання відходів на усій території громади;
2. впровадження системи збирання великогабаритних та ремонтних відходів - встановлення спеціалізованих контейнерів місткістю 7 м³ на контейнерних майданчиках або спеціалізованих місцях за графіком або за замовленнями;
3. підвищення культури збирання побутових відходів - будівництво контейнерних майданчиків згідно нормативних вимог та сучасних естетичних бачень;
4. будівництво комунального пункту роздільного збирання побутових відходів;
5. забезпечення спеціалізованою технікою для збирання побутових відходів;
6. проведення організаційних заходів;
7. проведення інформаційно-просвітницької діяльності.

Основні цілі МПУВ

Метою МПУВ є визначити завдання, заходи за строками та ресурсним забезпеченням, спрямовані на забезпечення сталого управління відходами в населених пунктах громади.

Відповідність МПУВ вимогам нормативних документів

В «Місцевому плані управління відходами Слобожанської громади Дніпровського району Дніпропетровської області» в повній мірі враховано вимоги та положення нормативно-правових документів та документів державного планування загальнонаціонального, регіонального та місцевого рівнів що стосуються сфери управління відходами на рівні територіальної громади.

1. «Стратегія розвитку Слобожанської територіальної громади Дніпровського району Дніпропетровської області на 2023-2027 роки» (далі – Стратегія).

Стратегічною ціллю № 2 Слобожанської громади є створення комфортних умов на території громад. Індикатором результату є зменшення обсягів ТПВ, які підлягають захороненню. Завданням визначеним Стратегією є розширення практики роздільного збору побутового сміття та організація системи збору та компостування органічних відходів.

2. «Регіональний план управління відходами у Дніпропетровській області до 2030 року» (далі – РПУВ).

РПУВ визначено цільові показники з управління відходами у Дніпропетровській області, території кластерів з управління відходами та об'єкти оброблення відходів для цих кластерів.

3. Закон України «Про управління відходами».

Стаття 3. Основні цілі та принципи державної політики у сфері запобігання утворенню та управління відходами

1. Основними цілями державної політики у сфері запобігання утворенню та управління відходами є:

- 1) захист здоров'я людей та навколишнього природного середовища від негативного впливу відходів;
- 2) здійснення заходів у сфері управління відходами без загрози здоров'ю людей та спричинення шкоди навколишньому природному середовищу в межах встановлених нормативів шкідливого впливу фізичних факторів;
- 3) дотримання ієрархії управління відходами.

Стаття 6. Підготовка відходів до повторного використання, рециклінг та інші операції з відновлення відходів

1. Забезпечення підготовки відходів до повторного використання, рециклінгу та інших операцій з відновлення відходів здійснюється шляхом створення та діяльності об'єктів оброблення відходів, запровадження економічних інструментів та встановлення цільових показників із збирання, підготовки відходів до повторного використання, рециклінгу або інших операцій з відновлення відходів, а також інших заходів.

2. Для вдосконалення підготовки відходів до повторного використання, забезпечення високоякісного рециклінгу та інших операцій з відновлення відходів підлягають роздільному збиранню та не повинні змішуватися з іншими відходами або матеріалами, що мають різні властивості. Роздільне збирання відходів у населених пунктах здійснюється для таких видів відходів, як папір і картон, пластик, скло, метал. При цьому створюються умови для забезпечення роздільного збирання біовідходів, текстилю, небезпечних відходів у складі побутових та інших видів відходів, що підлягають роздільному збиранню.

4. Небезпечні речовини, суміші та складові (компоненти) видаляються з відходів до або у процесі відновлення.

Стаття 26. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері управління відходами

1. До повноважень сільських, селищних, міських рад у сфері управління відходами належить: ...

5) створення пунктів роздільного збирання побутових відходів.

2. До повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад у сфері управління відходами належить: ...

5) запровадження роздільного збирання побутових відходів та забезпечення виконання цільових показників щодо підготовки для повторного використання та рециклінгу побутових відходів;

б) організація роботи пунктів роздільного збирання побутових відходів.

4. Закон України «Про екологічну мережу України»

Стаття 15. Схеми формування екомережі

4) регіональні та місцеві схеми формування екомережі, програми у сфері формування, збереження та використання екомережі є основою для розроблення усіх видів проектної документації при здійсненні землеустрою, розробці містобудівної документації, а також здійсненні господарської та іншої діяльності.

5. Закон України «Про основи містобудування»

Стаття 19. Забезпечення сталого розвитку населених пунктів та екологічної безпеки територій при здійсненні планування і забудови територій.

Екологічна безпека територій передбачає дотримання встановлених природоохоронним законодавством вимог щодо охорони навколишнього природного середовища, збереження та раціонального використання природних ресурсів, санітарно-гігієнічних вимог щодо охорони здоров'я людини, здійснення заходів для нейтралізації, утилізації, знищення або переробки всіх шкідливих речовин і відходів.

6. Закон України «Про основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2030 року»

Визначено що частка відходів, які захоронюються (% загального обсягу утворених відходів), становить: 2015 рік (базовий) - 50%, 2020 р. - 45%, 2025 р. - 40%, 2030 р. - 35%.

7. Водний кодекс України

Стаття 99. Заборона скидання у водні об'єкти відходів і сміття.

Забороняється скидання у водні об'єкти виробничих, побутових, радіоактивних та інших видів відходів і сміття.

8. Земельний кодекс України

Стаття 61. Обмеження у використанні земельних ділянок прибережних захисних смуг уздовж річок, навколо водойм та на островах.

2. У прибережних захисних смугах уздовж річок, навколо водойм та на островах забороняється:

г) влаштування звалищ сміття, гноєсховищ, накопичувачів рідких і твердих відходів виробництва, кладовищ, скотомогильників, полів фільтрації тощо.

Закон України «Про природно-заповідний фонд України»

Стаття 40. Основні вимоги щодо режиму охоронних зон територій та об'єктів природно-заповідного фонду

В охоронних зонах не допускається будівництво промислових та інших об'єктів, розвиток господарської діяльності, яка може призвести до негативного впливу на території та об'єкти природно-заповідного фонду. Оцінка такого впливу здійснюється в порядку, встановленому законодавством України.

Аналіз відповідності цілей та зв'язок місцевого плану управління відходами з документами державного планування (ДДП) в сфері управління відходами

Документи державного планування національного рівня

«Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року» (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 р. № 820-р).

МПУВ передбачено заходи що відповідають напрямки розвитку в сфері управління відходами передбаченими в даному ДДП - таблиця 1.1.

Таблиця 1.1

Напрямки «Національної стратегії» та відповідність «МПУВ...»

Заходи «Національної стратегії»	Відповідність в «МПУВ...»
Шляхи і способи розв'язання проблеми: забезпечення у 2030 році перероблення 50 відсотків побутових відходів загального обсягу їх утворення шляхом збільшення чисельності населення, яке здійснює роздільне збирання побутових відходів, до 48 відсотків та введення в експлуатацію додаткових сміттесортувальних ліній та сміттєпереробних заводів	передбачено в МПУВ

Документи державного планування обласного рівня

«Регіональний план управління відходами у Дніпропетровській області до 2030 року» затверджений рішенням Дніпропетровської обласної ради від 28.07.2023 р. №311-17/VIII) – (далі – РПУВ)

МПУВ передбачено заходи що відповідають напрямки розвитку в сфері управління відходами передбаченими в даному ДДП - таблиця 1.2.

Таблиця 1.2

Напрямки «РПУВ» та відповідність МПУВ

Заходи РПУВ	Відповідність в МПУВ
Запровадження у населених пунктах роздільного збирання ресурсоцінних компонентів відходів	передбачено в МПУВ

Документи державного планування місцевого рівня

Перспективи розвитку сфери управління відходами Слобожанської СТГ визначені в документах державного планування, які стосуються даної сфери діяльності:

1. «Стратегія розвитку Слобожанської територіальної громади Дніпровського району Дніпропетровської області на 2023-2027 роки» (далі – Стратегія).

МПУВ передбачено заходи що відповідають напрямки розвитку в сфері управління відходами передбаченими в даному ДДП - таблиця 1.3.

Таблиця 1.3

Напрямки «Стратегії» та відповідність «МПУВ...»

Заходи ДДП	Відповідність в МПУВ
Завданням є розширення практики роздільного збору побутового сміття та організація системи збору та компостування органічних відходів	передбачено в МПУВ

2. «Комплексна програма реформування і розвитку житлово-комунального господарства та благоустрою населених пунктів Слобожанської селищної територіальної громади на 2021-2025 роки» (далі – «Програма ЖКГ»)- далі Програма.

МПУВ передбачено заходи що відповідають напрямки розвитку в сфері управління відходами передбаченими в даному ДДП - таблиця 1.4.

Таблиця 1.4

Напрямки «Програми ЖКГ» та відповідність «МПУВ...»

Заходи програми	Відповідність в МПУВ
Переоблаштування контейнерних майданчиків	передбачено в МПУВ
Придбання контейнерів для сміття	передбачено в МПУВ

«Комплексна програма розвитку земельних відносин, містобудівної діяльності та охорони навколишнього природного середовища Слобожанської громади на 2021-2025 роки (із змінами)» (далі – «Програма земельних відносин»).

МПУВ передбачено заходи що відповідають напрямки розвитку в сфері управління відходами передбаченими в даному ДДП - таблиця 1.5.

Таблиця 1.5

Напрямки «Програми земельних відносин» та відповідність «МПУВ...»

Заходи програми	Відповідність в МПУВ
Придбання контейнерів для роздільного збирання побутових відходів	передбачено в МПУВ

Узгодженість МПУВ із стратегічними напрямками розвитку сфери управління відходами Слобожанської СТГ

Заходи передбачені в МПУВ узгоджуються із стратегічними напрямками розвитку в сфері управління відходами передбаченими в програмних документах Слобожанської селищної ради, а ступінь їх узгодженості представлено в таблиці 1.6.

Таблиця 1.6

Узгодженість МПУВ із стратегічними напрямками розвитку управління відходами

Цілі	Узгодженість МПУВ
Розширення практики роздільного збору побутового сміття та організація системи збору та компостування органічних відходів	+2

Для оцінки відповідності цілей використовувалася п'ятибальна шкала:

+2 - цілі МПУВ добре узгоджені з цілями міської ради;

+1 - цілі МПУВ та цілі міської ради принципово узгоджуються, проте не узгоджені в МПУВ. Необхідно тісніше пов'язати цілі на наступних етапах планування та/або на рівні заходів;

- 0 - цілі МПУВ та цілі міської ради нейтральні по відношенню одні до одних;
 -1 цілі МПУВ та цілі міської ради не узгоджуються, але можуть бути узгоджені, в рамках наступного планування потрібні спеціальні заходи, спрямовані на узгодження цілей МПУВ та цілей міської ради;
 -2- цілі МПУВ та цілі міської ради принципово суперечать одні одним, необхідні термінові заходи, сформовані на уточнення цієї цілі МПУВ.

Таблиця 1.7

Аналіз відповідності цілей

№	Чи може реалізація МПУВ спричинити	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
		Так	Ймовірно	Ні	
Повітря					
1	Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел			●	
2	Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел			●	
3	Погіршення якості атмосферного повітря			●	+
4	Появу джерел неприємних запахів			●	+
5	Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату			●	
Водні ресурси					
6	Збільшення обсягів скидів у поверхневі води			●	
7	Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)			●	
8	Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню			●	
9	Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод			●	
10	Появу загроз для людей і матеріальних об'єктів, пов'язаних з водою (зокрема таких, як паводки або підтоплення)			●	

Оцінка впливу МПУВ на довкілля

Значним антропогенним чинником в населених пунктах Слобожанської СТГ залишається велика кількість утворення та захоронення побутових відходів.

Найбільш вразливими компонентами довкілля, які зазнають негативного впливу є атмосферне повітря та ґрунтові води.

При гіпотетичному «нульовому» сценарії коли не складається або не затверджується МПУВ, подальший екологічний стан населених пунктів Слобожанської СТГ є очевидно проблематичним і ця альтернатива веде до погіршення екологічної ситуації, недостатньо ефективного використання вторинних ресурсів, забруднення навколишнього середовища.

Реалізація заходів передбачених МПУВ, які передбачають збільшення ефективності збирання та використання побутових відходів буде мати позитивний вплив на стан довкілля з одночасним зменшенням впливу існуючих незмінних факторів: надходження забруднюючих речовин у атмосферне повітря, які здійснюється від захоронення відходів.

Реалізація МПУВ буде мати позитивний вплив на рівень ефективності використання вторинної сировини наявної в побутових відходах, тобто сприятиме збільшенню її використання та зменшення захоронення відходів, що є важливим індикатором місцевого розвитку.

В процесі СЕО здійснено експертну оцінку ймовірного впливу МПУВ на складові довкілля відповідно до контрольного переліку, наведеного в таблиці 1.8.

Таблиця 1.8

Оцінка ймовірного впливу МПУВ на довкілля відповідно до контрольного переліку

Чи може реалізація МПУВ спричинити	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
	Так	Ймовірно	Ні	
Повітря				
Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел			●	
Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел			●	+
Погіршення якості атмосферного повітря			●	+
Появу джерел неприємних запахів			●	
Зміни повітряних потоків, вологості, температури або будь які зміни клімату			●	
Водні ресурси				
Збільшення обсягів скидів у поверхневі води			●	
Будь-які зміни якості поверхневих вод (зокрема таких показників, як температура, розчинений кисень, прозорість, але не обмежуючись ними)			●	+
Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону			●	
Забруднення підземних водоносних горизонтів			●	+
Збільшення обсягів скидів у поверхневі води			●	
Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населенню			●	
Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод			●	
Зміни напрямів і швидкості течії поверхневих вод або зміни обсягів води будь-якого поверхневого водного об'єкту			●	
Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)			●	
Відходи				
Збільшення кількості утворюваних побутових відходів			●	+
Збільшення обсягів переробки побутових відходів з вилученням небезпечних та ресурсоцінних компонентів та їх оброблення			●	+
Спорудження еколого-небезпечних об'єктів оброблення відходів			●	+
Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів III-IV класу небезпеки			●	
Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки			●	+
Спорудження небезпечних об'єктів оброблення відходів			●	+
Земельні ресурси				
Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару			●	
Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів			●	
Зміни в топографії або в характеристиках рельєфу			●	
Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів			●	
Біорізноманіття				
Негативний вплив на ландшафт			●	
Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві			●	
Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини			●	
Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин			●	
Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля			●	+
Населення та інфраструктура				
Зміни в локалізації, розміщенні, щільності та зростанні кількості населення будь-якої території			●	

Чи може реалізація МПУВ спричинити	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
	Так	Ймовірно	Ні	
Вплив на нинішній стан забезпечення житлом або виникнення нових потреб у житлі			●	
Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні споруди			●	
Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей			●	+
Екологічне управління та моніторинг				
Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки			●	+
Погіршення екологічного моніторингу			●	+
Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження			●	
Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва			●	+
Інше				
Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів			●	+
Суттєве порушення якості природного середовища			●	+
Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії			●	+
Суттєве порушення якості природного середовища			●	+
Появу можливостей для досягнення короткострокових цілей, які ускладнюватимуть досягнення довготривалих цілей у майбутньому			●	
Такі впливи на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності викличуть значний негативний екологічний ефект, негативний прямий або опосередкований вплив на добробут людей			●	

На основі експертних оцінок, представлених в таблиці 1.7, можна зробити наступні висновки щодо ймовірного впливу МПУВ на довкілля:

1) Вплив на атмосферне повітря. В результаті реалізації МПУВ не передбачається збільшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря. А навпаки, впровадження роздільного збирання відходів та компостування органічної частини відходів сприятиме зменшенню обсягів захоронення відходів і зменшенню викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря.

2) Відходи. Реалізація заходів передбачених в МПУВ не передбачає збільшення кількості утворення відходів. А навпаки, впровадження роздільного збирання відходів та компостування органічної частини відходів сприятиме зменшенню обсягів утворення відходів.

3) Вплив на земельні ресурси. Внаслідок реалізації МПУВ не передбачається змін у топографії або в характеристиках рельєфу, появи таких загроз, як землетруси, зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози.

4) Вплив на біорізноманіття та рекреаційні зони. В МПУВ не передбачається реалізація завдань, які можуть призвести до негативного впливу на біорізноманіття.

5) Вплив на культурну спадщину. Реалізація МПУВ не має призводити до негативного впливу на наявні об'єкти історико-культурної спадщини.

6) Вплив на населення та інфраструктуру. Реалізація заходів передбачених МПУВ не передбачає появу нових ризиків для здоров'я населення. Більше того, вирішення таких питань, як відповідне облаштування контейнерних майданчиків, впровадження роздільного збирання відходів і відокремлене збирання небезпечних відходів сприятиме зменшенню шкідливих викидів в атмосферне повітря що сприятиме покращенню здоров'я населення.

7) Екологічне управління, моніторинг та інше. МПУВ не передбачає послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки.

8) Кумулятивний вплив. Ймовірність того, що реалізація заходів МПУВ може призвести до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть

незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, відсутня.

Таким чином, реалізація «Місцевого плану управління відходами Слобожанської громади Дніпровського району Дніпропетровської області» не має супроводжуватися появою нових негативних наслідків для довкілля. Разом з тим, реалізація багатьох заходів МПУВ може призвести до покращення екологічної ситуації на території населених пунктів Слобожанської СТГ.

2 Характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено

До складу Слобожанської СТГ входять шість населених пунктів: с-ще Слобожанське, с. Степове, с. Олександрівка, с. Василівка, с. Партизанське та с. Балівка. Кількість населення становить 23,854 тис. осіб. Площа громади становить 2337,14 га. Стан навколишнього природного середовища території населених пунктів Слобожанської СТГ є задовільним по причині відсутності підприємств важкої промисловості.

Атмосферне повітря

Забруднювачами атмосферного повітря в населених пунктах Слобожанської СТГ є транспортні засоби, окремі промислові підприємства та джерела теплопостачання.

Статистична інформація за 2022-2023 рр. відсутня згідно з підпунктом 1 пункту 1 Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» (зі змінами).

За період 2015 - 2022 років спостерігається значне зниження обсягів викидів найпоширеніших забруднюючих речовин. Зниження показників викидів в 2020 році в порівнянні до середнього за період становить всього - на 36,5%, діоксиду сірки – на 30,5%, діоксиду азоту – на 33,6%, оксиду вуглецю – на 22,4% (таблиця 2.1 та рис. 2.1).

Таблиця 2.1

Викиди найпоширеніших забруднюючих речовин за 2015 - 2020 рр. в м. Дніпро

Назва показника/роки	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.	2020 р.	сер 2015-2020 рр.
разом	48,50	80,56	45,68	47,09	40,81	31,11	48,96
пил	10,42	13,78	10,46	*	*	3,70	9,59
діоксид сірки	23,14	45,19	17,02	18,78	18,76	16,11	23,17
діоксид азоту	7,92	12,06	7,44	6,73	6,29	5,03	7,58
оксид вуглецю	6,04	7,88	9,39	8,71	7,18	5,73	7,49

Примітка: дані з «Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища в Дніпропетровській області за 2022 рік».

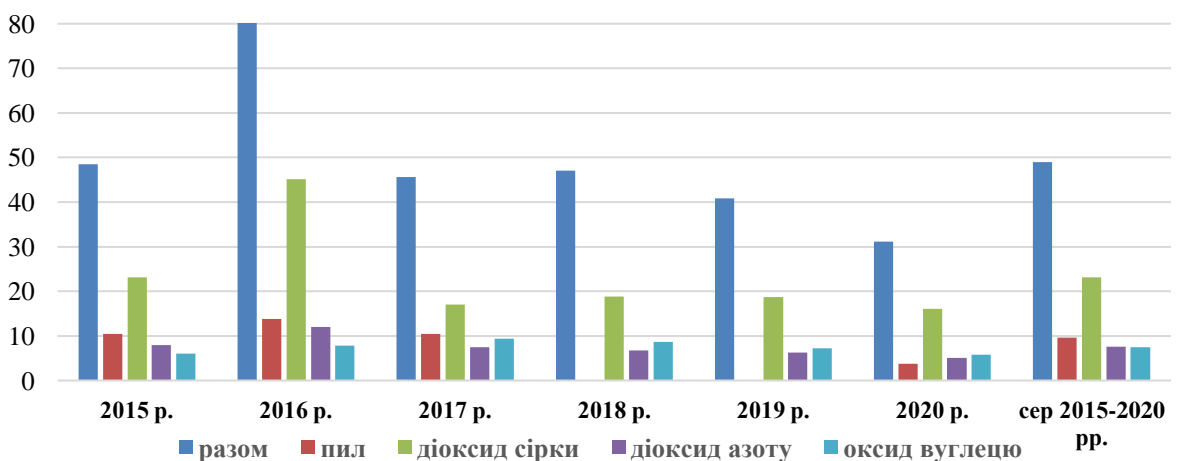

Рис. 2.1 Динаміка забруднюючих речовин за 2015 - 2020 рр. в м. Дніпро

Водні ресурси

Скидання нормативно очищених та забруднених вод у поверхневі водні ресурси Слобожанської СТГ суб'єктами господарювання відсутнє. Стоки системи централізованого водовідведення та рідкі побутові відходи знешкоджують шляхом відстоювання та біологічного очищення на каналізаційних очисних спорудах які знаходяться в м. Дніпро та м.Новомосковськ. Проводиться повна біологічна очистка каналізаційних стоків.

Побутові відходи

Організація та порядок збирання та перевезення побутових відходів в населених пунктах Слобожанської СТГ здійснюються відповідно до встановлених державних правил і норм і проводиться за єдиною планово-регулярною системою.

Збирання відходів

Частка охоплення населення Слобожанської громади збиранням побутових відходів за планово-регулярною системою становить 100%. Збирання побутових відходів здійснюється в контейнери розташовані на контейнерних майданчиках.

В с-щі Слобожанське та с. Степове впроваджується роздільне збирання відходів («змішані відходи», «відходи пластику», «відходи скла» та «відходи паперу»).

В с-щі Слобожанське для збирання великогабаритних та ремонтних відходів встановлено один спеціалізований контейнер місткістю 7 м³.

Пункт роздільного збирання побутових відходів не облаштовано.

Система збирання та перевезення побутових відходів потребує удосконалення в частині повного охоплення утворювачів відходів та системи збирання великогабаритних, ремонтних та небезпечних відходів, повного впровадження роздільного збирання відходів.

Сортування відходів.

Сортування відходів здійснюється частково лише на етапі збирання.

Перероблення відходів

Перероблення побутових відходів на території Слобожанської СТГ не здійснюється.

Захоронення відходів

Видалення побутових відходів які збираються на території населених пунктів Слобожанської громади здійснюється на полігонах поза межами громади:

- побутових відходів з території с. Балівка, с. Василівка, с. Олександрівка та с. Партизанське – на «Регіональний сміттепереробний «Комплекс раціонального використання і зберігання побутових відходів «Правобережний» розташований на території Новоолександрівської сільської ради Дніпровського району Дніпропетровської області (реєстраційний номер МВВ - №106/14 від 18.07.2014 року);

- с-ща Слобожанське. с. Степове – частково на «Регіональний сміттепереробний «Комплекс раціонального використання і зберігання побутових відходів «Правобережний» розташований на території Новоолександрівської сільської ради Дніпровського району Дніпропетровської області (реєстраційний номер МВВ - №106/14 від 18.07.2014 року);

- побутових відходів з території с-ща Слобожанське та с. Степове – частково на «Полігон для переробки ТПВ в м. Підгородне Дніпропетровської області» (реєстраційний номер МВВ - №152/15 від 11.11.2015 року).

Дані полігони не є власністю і не експлуатуються організаціями які підконтрольні Слобожанській селищній раді.

Небезпечні відходи в складі побутових відходів

Медичні небезпечні відходи, що утворюються в медичних закладах Слобожанської СТГ, передаються на оброблення на спеціалізовані підприємства, з якими утворювачі відходів щорічно укладають відповідні договори за результатами тендерних закупівель послуг.

Відходи транспортних засобів

Підприємства, що здійснюють експлуатацію, ремонт та обслуговування транспортних засобів і в яких утворюються дані відходи (моторні масла, акумулятори, шини, тощо),

заключають договори на оброблення відходів транспортних засобів з організаціями, які здійснюють таку діяльність. Такі відходи відносяться до промислових.

Промислові відходи III-IV класів небезпеки

Промислові відходи III-IV класів небезпеки видаляються на діючі полігони.

Природно-заповідний фонд та біорізноманіття

Природно-заповідний фонд Слобожанської громади нараховує 8 об'єктів.

1. Регіональний ландшафтний парк «Дніпровські ліси» площею 4514,5 га, створений 22.02.2019 року рішенням Дніпропетровської облради № 907.

2. Пам'ятка природи загальнодержавного значення ботанічна «Павлівський ліс», площею 5,0 га, створений 22.06.1972 року рішенням

3. ям Дніпропетровського облвиконкому №391.

4. Ботанічний заказник місцевого значення «Балка Павлівська» площею 28 га, створений 09.10.1979 року рішенням Дніпропетровського облвиконкому № 568.

5. Ботанічний заказник місцевого значення «Балка Орлова», площею 9,4 га, створений 09.10.1979 року рішенням Дніпропетровського облвиконкому № 568.

6. Ботанічний заказник місцевого значення «Балка Осипова», площею 14,4 га, створений 22.06.1972 року рішенням Дніпропетровського облвиконкому № 391.

7. Ботанічний заказник місцевого значення «Балка Липова», площею 3,1 га, створений 22.06.1972 року рішенням Дніпропетровського облвиконкому № 391.

8. Ботанічний заказник місцевого значення «Балка Бубликова», площею 11,3 га, створений 09.10.1979 року рішенням Дніпропетровського облвиконкому № 568.

9. Ботанічний заказник місцевого значення «Балка Ягідна» (частково), площею 32 га, створений 19.12.1995 року розпорядження Дніпропетровської ОДА № 5.

Територія Слобожанської ОТГ знаходиться в районі розташування території Смарагдової мережі Dniprovskе Reservoir - UA0000093, що входить до складу території Смарагдової мережі Європи і підлягає збереженню відповідно до Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернської конвенції).

З метою розширення площі територій природоохоронного призначення, поліпшення умов для формування та відновлення довкілля, а також збереження ландшафтного і біологічного різноманіття, в Дніпропетровській області рішенням Дніпропетровської обласної ради від 24.03.2017 року №176-8/УІІ затверджений «Проект схеми формування екологічної мережі Дніпропетровської області».

Перспективні об'єкти природно-заповідний фонд які включатимуть територію Слобожанської громади:

Проект створення ландшафтного заказника загальнодержавного значення «БАЛКА ЧЕРНЕЧА» в Новомосковському, Синельниківському та Дніпропетровському районах Дніпропетровської області (в межах об'єкту «Балка Левшинська», зарезервованого для наступного заповідання та формування екомережі рішеннями облради від 19.03.02 № 525-22/XXIII та від 22.03. Об № 768-33/ІУ (включає територію Олександрівської сільської ради).

На землях природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно впливати на стан природних та історико-культурних комплексів та об'єктів чи перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням (ст. 7 Закону України «Про природно-заповідний фонд України»).

На територіях заказників забороняються рубки головного користування, суцільні, прохідні, лісовідновні та поступові рубки, видалення захаращеності, а також полювання та інша діяльність, що суперечить цілям і завданням, передбаченим положенням про заказник. Власники або користувачі земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених заказником, беруть на себе зобов'язання щодо забезпечення режиму їх охорони та збереження (ст. 7 Закону України «Про природно-заповідний фонд України»).

Власники або користувачі земельних ділянок, водних та інших природних об'єктів, оголошених пам'ятками природи, беруть на себе зобов'язання щодо забезпечення режиму їх

охорони та збереження а основні вимоги до охорони пам'яток природи викладені в ст. 28 7 Закону України «Про природно-заповідний фонд України»).

Загрози екологічному стану таких об'єктів не виявлено.

Окрім цього на території громади наявні структурні елементи екомережі такі як землі водного фонду, водно-болотні угіддя, водоохоронні зони, землі лісового фонду, полезахисні лісові смуги та інші захисні насадження, які не віднесені до земель лісового фонду, землі оздоровчого призначення з їх природними ресурсами, землі рекреаційного призначення, які використовуються для організації масового відпочинку населення і туризму та проведення спортивних заходів, інші природні території та об'єкти (ділянки степової рослинності, пасовища, сіножаті, луки, кам'яні розсипи, піски, земельні ділянки, в межах яких є природні об'єкти, що мають особливу природну цінність), земельні ділянки, на яких зростають природні рослинні угруповання, занесені до Зеленої книги України, території, які є місцями перебування чи зростання видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України, частково землі сільськогосподарського призначення екстенсивного використання - пасовища, луки, сіножаті тощо, радіоактивно забруднені землі, що не використовуються та підлягають окремій охороні як природні регіони з окремим статусом. Водно-болотні угіддя міжнародного значення, біосферні резервати програми ЮНЕСКО "Людина і біосфера", об'єкти всесвітньої спадщини ЮНЕСКО відсутні. Загрози екологічному стану таких об'єктів не виявлено.

Біорізноманіття території представлено різноманітними видами флори та фауни в т.ч. які охороняються встановленими лімітами на спеціальне використання природних рослинних ресурсів по окремих видах ягід і грибів та переліком видів тварин, що охороняються.

Територія відноситься до підзони різнотравно-типчаково-ковилового степу для якої є характерним переважання видів злакових (приспосованих до умов сухого степового клімату): ковила пірчаста ковила волосиста типчак (вівсяниця), тонконіг вузьколистий, стоколос безостий, пирій повзучий та значна участь різнотрав'я. У межах підзони типчаково-ковилового степу зменшується частка різнотрав'я. Але антропогенний фактор змінив природний розвиток степу. Майже вся територія міжріччя (крім долинних та балкових схилів) розорана та представлена агроценозами із системою полезахисних лісосмуг. Типова різнотравно-типчаково-ковилова рослинність залишилась тільки на схилах балок, у перелісках, де ґрунти мало придатні під рілля.

У степових системах домінуюче положення займають мишоподібні гризуни, ховрах сірий, сліпак звичайний, заєць сірий, лисиця звичайна. У заплавах лісах – численний кріт європейський, бурозубка звичайна, вовк, ласка, куниця, кабан дикий. Найтиповішими представниками мисливської фауни є козуля та дикий кабан, пернатої фауни - тетеруки, глухарі, сіра куріпка та водоплавні птахи (переважно качки благородні). Через територію краю пролягають міграційні шляхи птахів. Досить різноманітними є рибні ресурси - найбільш поширені короп, карась, щука, лящ, сом.

Матеріальну базу становлять підприємств машинобудування, легкої, харчової, деревообробної, будівельної промисловості. Особливу вагу мають заклади оптової та роздрібної торгівлі.

Характеристика стану здоров'я населення

В населених пунктах Слобожанської СТГ показники загальної захворюваності населення за період 2021-2023 зросли незначно – на 3,8%, за окремими показниками суттєво: «хвороби органів дихання» - на 185,4%, «новоутворення» - на 23,9% в 2023 р. в порівнянні до середнього показника за період (табл. 2.2 та рис. 2.2).

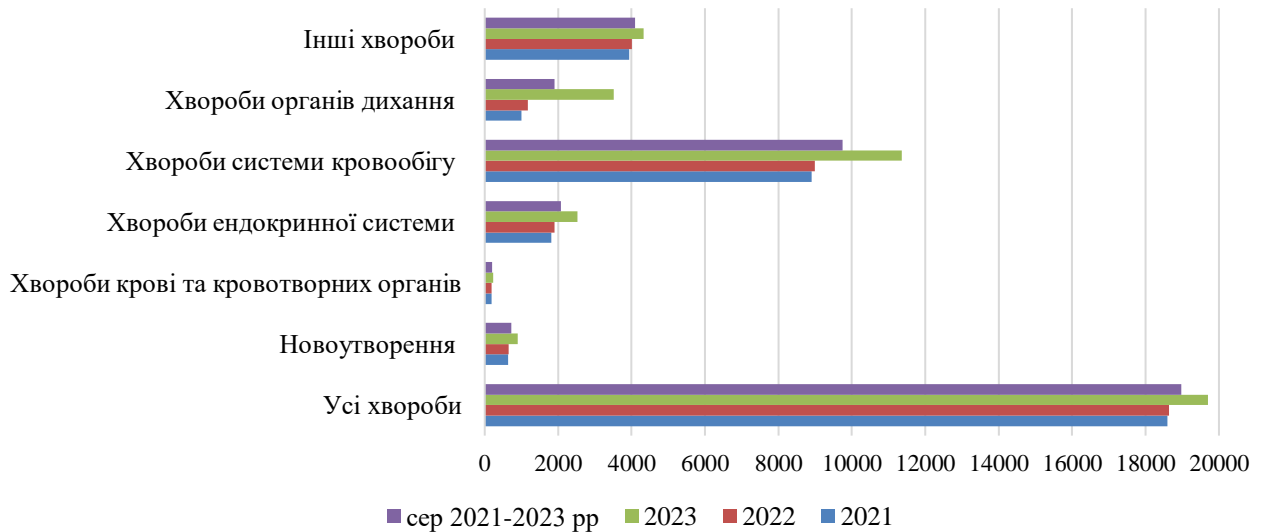
Таблиця 2.2

Загальна захворюваність (поширеність захворювань) населення Слобожанської СТГ за 2021-2023 роки*

Назва показника/роки	2021	2022	2023	сер 2021-2023 рр
Усі хвороби	18590	18642	19700	18977
Новоутворення	630	652	902	728
Хвороби крові та кровотворних органів	191	189	232	204

Назва показника/роки	2021	2022	2023	сер 2021-2023 рр
Хвороби ендокринної системи	1817	1897	2528	2081
Хвороби системи кровообігу	8904	8991	11367	9754
Хвороби органів дихання	1001	1170	3513	1895
Інші хвороби	3934	4004	4328	4089

*За даними КНП «ЦПСМД» ССР (лист №1922 від 27.05.2024 р.)

Рис. 2.2 Загальна захворюваність по Слобожанській СТГ за 2021-2023 рр*, осіб

Статистика по окремих населених пунктах громади не ведеться, тому такі дані відсутні.

Характеристика поточного стану довкілля

На території громади немає суттєвих факторів (об'єктів оброблення відходів) які спричиняють загрозу стану флори, фауни, надр, клімату, ландшафту, матеріальних активів та об'єктів культурної спадщини.

Ключові екологічні проблеми території

На основі аналізу стану компонентів навколишнього середовища, визначені основні екологічні проблеми території Слобожанської СТГ:

- забруднення підземних вод каналізаційними стоками,
- забруднення атмосферного повітря переважно викидами забруднюючих речовин від автотранспорту.

Таблиця 2.3

Екологічні проблеми території Слобожанської СТГ

Рейтинг	Проблема
1	Забруднення підземних вод каналізаційними стоками
2	Забруднення атмосферного повітря переважно викидами забруднюючих речовин від автотранспорту

Сильні сторони довкілля громади: відсутність підприємств важкої промисловості та великих промислових підприємств інших галузей промисловості.

Слабкі сторони довкілля громади:

- наявність вигрібних ям в населених пунктах;
- відсутність централізованого водовідведення з частини території населених пунктів.

За результатами опитування місцевих жителів та спеціалістів щодо основних складових екологічної ситуації території Слобожанської СТГ виявлено, що основними значущими екологічними проблемами є наступні:

1. Забруднення підземних вод каналізаційними стоками;
2. Забруднення атмосферного повітря викидами автотранспорту.

Прогнозний стан довкілля у випадку не затвердження МПУВ

У випадку не затвердження МПУВ, яким передбачаються заходи по повному охопленню роздільним збиранням побутових відходів всіх населених пунктів кількість відходів що піддається захороненню (не на території громади) зростатиме.

SWOT-аналіз екологічної ситуації в на території Слобожанської СТГ

В рамках CEO був виконаний SWOT-аналіз економічної та екологічної ситуації в населених пунктах Слобожанської СТГ, результати якого наведені в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

SWOT-аналіз екологічної ситуації Слобожанської СТГ

Сильні сторони	Слабкі сторони
Управління	
- прогресивна, дієва та цілеспрямована місцева влада; - інформування громади про роботу та прийняття рішення влади через наявні інформаційні ресурси;	- недостатність власних фінансових ресурсів для забезпечення системного соціально-економічного розвитку громади;
Економіка	
- наявність землі, що придатна для обробітки та вирощування екологічних с/г культур; - розвинена транспортна мережа;	- відтік молоді, висококваліфікованої робочої сили за кордон;
Інфраструктура	
- наявність розгалуженої мережі електропостачання, газопостачання; - розвинена транспортна мережа;	- неналежний стан систем водовідведення сільських населених пунктів громади;
Навколишнє середовище	
- наявність природних об'єктів, парків, водних ресурсів;	- забруднення підземних вод каналізаційними стоками;
Можливості	Загрози
Економіка	
- вдале територіальне розташування громади;	- військовий стан в державі; - відтік людських ресурсів через міграцію;
Демографічна ситуація	
- запровадження нових державних та ринкових механізмів щодо підвищення рівня життя, забезпечення якісного медичного обслуговування	- погіршення демографічної ситуації: старіння громади, низька народжуваність;
Навколишнє середовище	
- розвиток внутрішнього туристичного ринку; - вдале природно-географічне розташування.	- неналежний стан систем водовідведення сільських населених пунктів громади

3 Характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу

В МПУВ передбачено реалізація заходів по приведенню системи управління відходами до нормативних вимог: впровадження роздільного збирання побутових відходів на території усіх населених пунктів громади, створення системи збирання великогабаритних та ремонтних відходів в спеціалізовані контейнери місткістю 7 м³, створення пункту збирання небезпечних відходів.

Заходи по впровадженню роздільного збирання та сортування відходів які передбачено здійснювати не створять негативного впливу на стан довкілля і умови життєдіяльності населення та стан здоров'я населення.

Більше цього, вплив на стан довкілля і умови життєдіяльності населення та стан здоров'я населення буде позитивним.

Важливим аспектом розвитку громади є прийняття заходів направлених на боротьбу зі зміною клімату і запобіганню зміні клімату.

Боротьба зі зміною клімату і запобігання зміні клімату – це система заходів, спрямована на скорочення викидів парникових газів (далі – ПГ) і стримування процесу зростання середньої глобальної температури атмосфери Землі.

Очікується загальний позитивний вплив реалізації заходів передбачених в МПУВ на запобігання кліматичним змінам через загальне зменшення викидів парникових газів внаслідок зменшення обсягів захоронення відходів.

Оскільки питання зміни клімату ще недостатньо висвітлені в екологічних методичних документах, Міністерство енергетики та захисту довкілля України пропонує використовувати спрощений метод оцінки впливу на клімат для ДДП (лист Міністерства енергетики та захисту довкілля України від 03.03.2020 №26/1.4-11.3-5650) - вплив на клімат можливо оцінити за критеріями наведеними в таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

Оцінка впливу МПУВ на клімат

Елемент	Напрям	Варіант	Ознаки наявні в МПУВ
M-	пом'якшення (mitigation)	зменшення сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок реалізації заходів передбачених в МПУВ	зменшення утворення та захоронення відходів
M+		збільшення сумарного щорічного негативного впливу на клімат внаслідок реалізації заходів передбачених в МПУВ	немає
Mt		одноразові великі викиди ПГ під час реалізації заходів передбачених в МПУВ	немає
A+	адаптація (adaptation)	сприяння сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок реалізації заходів передбачених в МПУВ	зменшення утворення та захоронення відходів
A-		зменшення сумарного адаптаційного потенціалу регіону до зміни клімату внаслідок реалізації заходів передбачених в МПУВ	немає

4 Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом

Природно-заповідний фонд та біорізноманіття

Заходи передбачені МПУВ не матимуть негативного впливу на об'єкти природо-заповідного фонду та об'єкт Смарагдової мережі розташовані на території Слобожанської СТГ, на біорозмаїття, флору, фауну, ґрунти, надра, клімат, повітря, воду, ландшафт, безпеку життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальні активи. Ризики негативного впливу на вищезазначені об'єкти та навколишнє середовище можуть виникати при недотриманні нормативних вимог до облаштування контейнерних майданчиків та їх експлуатації. В МПУВ передбачено необхідність дотримання нормативних та правових вимог при здійсненні заходів з управління відходами та здійснення моніторингу виконання МПУВ.

5 Зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування

Угода про асоціацію з Європейським Союзом передбачає зміни екологічної політики України, зокрема у сфері управління відходами. Україна зобов'язалася інтегрувати у законодавство різні норми, закладені у Директивах: про відходи та про захоронення відходів.

Основні стандарти управління відходами, що містяться в Директивах Європейського Союзу і які Україна зобов'язалася впровадити у національному законодавстві, спрямовані на захист навколишнього середовища від негативних наслідків антропогенної діяльності.

Рамкова Директива № 2008/98/ЄС Європейського парламенту та Ради від 19 листопада 2008 р. “Про відходи та скасування деяких директив”.

Це головний документ у цій сфері, який Україна зобов'язана виконати. Директива №2008/98/ЄС вважається рамковою, оскільки встановлює межі та шаблони для законодавства. Один із найважливіших прописаних у ній принципів – це принцип створення "ієрархії пріоритетів управління відходами".

Директива Ради № 1999/31/ЄС від 26 квітня 1999 р. “Про захоронення відходів”.

Відповідно до ієрархії пріоритетів управління відходами, захоронення відходів на сміттєзвалищах є найменш бажаним заходом. Тому його слід обмежувати до мінімуму. Але в тому випадку, якщо від цього нікуди не дітися й відходи потрібно захоронити на сміттєзвалищі, потрібно дотримуватись норм, які містяться у цьому документі. Загальна мета Директиви - запобігання чи зменшення, наскільки це можливо, негативного впливу на довкілля, зокрема на поверхневі та ґрунтові води, повітря, а також здоров'я людей від захоронення відходів, шляхом запровадження технічних вимог до відходів та полігонів.

МПУВ визначає головні напрями у сфері управління відходами в населених пунктах з урахуванням європейських підходів з питань управління відходами, що базуються на положеннях даних Директив.

Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» (№ 1264-ХІІ від 25.06.1991 р., зі змінами) визначено, що до компетенції обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій у сфері охорони навколишнього природного середовища належить:

а) забезпечення реалізації державної політики у сфері заповідної справи, формування, збереження та використання екологічної мережі, здійснення управління та регулювання у сфері охорони і використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду України на відповідній території;

б) участь у проведенні моніторингу стану навколишнього природного середовища;

в) участь у розробленні стандартів щодо регулювання використання природних ресурсів і охорони навколишнього природного середовища від забруднення та інших шкідливих впливів;

г) реалізація повноважень у сфері оцінки впливу на довкілля відповідно до законодавства про оцінку впливу на довкілля;

д) затвердження за поданням центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, для підприємств, установ і організацій лімітів використання природних ресурсів (крім природних ресурсів загальнодержавного значення), скидів забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище (крім скидів, що призводять до забруднення природних ресурсів загальнодержавного значення, навколишнього природного середовища за межами відповідної території);

е) видача дозволів на здійснення операцій у сфері поводження з відходами, викиди шкідливих речовин у навколишнє природне середовище, спеціальне використання природних ресурсів відповідно до законодавства;

ж) реалізація повноважень у сфері стратегічної екологічної оцінки відповідно до законодавства про стратегічну екологічну оцінку;

з) вирішення інших питань у сфері охорони навколишнього природного середовища відповідно до закону.

Засади екологічної політики України визначені **Законом України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» (№2697-VIII від 28.02.2019 р.)**. Закон передбачає інтегрування екологічних вимог під час

розроблення і затвердження документів державного планування, галузевого (секторального), регіонального та місцевого розвитку.

Відповідно до Указу Президента України «**Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року**» (№ 722/2019 від 30.09.2019 р.) має бути забезпечено дотримання Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року.

Основними міжнародними правовими документами щодо СЕО є «**Протокол про стратегічну екологічну оцінку**» («Протокол про СЕО») до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті («Конвенція Еспо»), ратифікований Верховною Радою України (№ 562-VIII від 01.07.2015 р.), та Директива 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих планів і програм на навколишнє середовище, імплементація якої передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

В Україні проведення СЕО регламентується Законом України «**Про стратегічну екологічну оцінку**» (№ 2354-VIII від 20.03.2018 р.).

Правове та інституційне регулювання та ключові екологічні вимоги в галузі охорони атмосферного повітря регулюються Законом України «Про охорону атмосферного повітря» (№ 2707-XII від 16.10.1992 р. зі змінами), Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» (№ 1264-XII від 25.06.1991 р., зі змінами) та іншими нормативно-правовими актами.

Основні чинні нормативи у сфері захисту атмосферного повітря встановлені:

– Постановою Кабінету Міністрів України «Про Порядок розроблення і затвердження нормативів граничнодопустимого рівня впливу фізичних та біологічних факторів стаціонарних джерел забруднення на стан атмосферного повітря» (№ 300-2002-п від 13.03.2002 р., зі змінами);

– Наказом Мінприроди України «Про затвердження нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел» (№ 309 від 27.06.2006 р.).

Юридичні засади поводження з водними ресурсами визначаються **Водним кодексом України** (№ 213/95-ВР від 06.06.1995 р.) та іншими законодавчими актами, що були розроблені для забезпечення збереження, збалансованого й науково обґрунтованого використання та відновлення водних ресурсів, захисту водних ресурсів від забруднення, зараження й виснаження, запобігання та пом'якшення негативного впливу, покращення екологічного стану водних об'єктів і захисту прав водокористувачів.

Найголовнішими питаннями у сфері водопостачання та водовідведення є дозвіл на забір води із джерел водопостачання (дозвіл на спеціальне водокористування) і дозвіл на скидання очищених та неочищених стічних вод у навколишнє середовище. З 04.06.2017 року набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, що регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру щодо спеціального водокористування» від 07.02.2017 року № 1830-VIII, яким внесено зміни до Водного кодексу України в частині процедури отримання дозволів на спеціальне водокористування.

Основне екологічне законодавство та норми у сфері користування водними ресурсами:

– постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку видачі дозволів на спеціальне водокористування» (№ 321 від 13.03.2002 р., зі змінами);

– постанова Кабінету Міністрів України «Про Порядок розроблення і затвердження нормативів гранично допустимого скидання забруднюючих речовин та перелік забруднюючих речовин, скидання яких нормується» (№ 1100 від 11.09.1996 р., зі змінами);

– наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України «Про затвердження Інструкції про порядок розробки та затвердження гранично допустимих скидів (ГДС) речовин у водні об'єкти із зворотними водами» (постанова Кабінету Міністрів України «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів» № 2024 від 18.12.1998 р.).

Правові засади у сфері управління відходами забезпечуються Законом України «**Про управління відходами**» та іншими законодавчими актами, що були розроблені для регулювання діяльності з метою уникнення чи мінімізації утворення відходів, зберігання й управління ними, запобігання та зменшення негативних наслідків для довкілля і здоров'я людини від утворення, зберігання та управління відходами.

В Україні сформовано інвестиційне законодавство, в якому, зокрема, значна увага приділяється необхідності дотримання екологічних норм в процесі інвестиційної діяльності. Так Законом України «Про інвестиційну діяльність» встановлюється заборона інвестування в об'єкти, створення і використання яких не відповідає вимогам санітарно-гігієнічних, радіаційних, екологічних, архітектурних та інших норм, встановлених законодавством України (ст. 4). В разі порушення екологічних, санітарно-гігієнічних та архітектурних норм державний орган може прийняти рішення про зупинення або припинення інвестиційної діяльності (ст. 21). Також в ст. 8 зазначається, що інвестор зобов'язаний одержати висновок з оцінки впливу на довкілля у випадках та порядку, встановлених Законом України «Про оцінку впливу на довкілля».

6. Опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків

В більшій мірі оцінка зосереджується на потенційних екологічних наслідках пов'язаних із запропонованим впровадженням роздільного збирання відходів. Реалізація вищезазначеного рішення зумовлює зменшення обсягів захоронення побутових відходів і забруднення навколишнього середовища.

В процесі стратегічної екологічної оцінки був здійснений аналіз впливу реалізації рішень МПУВ як на окремі компоненти навколишнього природного середовища, так і сукупний вплив на природні процеси та комплекси. На основі оцінки окремих заходів проекту було проведено аналіз потенційних кумулятивних впливів, розглянуті заходи для пом'якшення та запобігання виявлених потенційних негативних наслідків реалізації проектних рішень на середовище населених пунктів, природні комплекси, санітарно-гігієнічні умови проживання населення.

Висновки з результатів оцінки

Проведені аналізи виявили потенціал для позитивного впливу реалізації заходів МПУВ на навколишнє середовище та здоров'я населення. Водночас, було виявлено ряд ризиків негативних наслідків, пов'язаних з основними рішеннями щодо планування, прийнятими в МПУВ. Такі ризики можуть виникати при недотриманні нормативних, будівельних, експлуатаційних та інших вимог при облаштуванні контейнерних майданчиків та їх експлуатації.

7 Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання МПУВ

На основі аналізів, представлених у попередніх розділах, та з метою сприяння досягненню цілей екологічної політики, встановлених на національному та місцевому рівнях, запропоновано ряд заходів для пом'якшення виявлених потенційних негативних наслідків для навколишнього середовища та здоров'я населення, що впливають з реалізації МПУВ.

Термін «пом'якшення» відноситься до усунення, зменшення, запобігання або контролю негативних впливів, які можуть виникнути внаслідок реалізації рішень МПУВ.

При будівництві та облаштуванні контейнерних майданчиків і їх використанні необхідно дотримуватися нормативних вимог визначених до облаштування і розміщення контейнерних майданчиків, періодичності перевезення відходів, миття та дезінфекції контейнерів.

Реалізацію запланованих заходів необхідно здійснювати з дотриманням вимог законів України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про управління відходами» та інших нормативних актів України.

8. Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення

Оцінка альтернатив системи управління відходами проводилася з врахуванням пункту 9 «Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами», затвердженого Постановою КМУ від 5 вересня 2023 р. № 947 - «*Місцевий план повинен узгоджуватися з регіональним планом управління відходами*».

Тому можливі альтернативи щодо системи оброблення відходів враховані в Варіанті №1 за варіантами реальності їх реалізації в першу чергу за фінансовими можливостями їх реалізації та альтернативний варіант.

Варіант №1 - Розроблення «Місцевого плану управління відходами Слобожанської громади Дніпровського району Дніпропетровської області» з врахуванням системи управління відходами згідно з «Регіональним планом управління відходами у Дніпропетровській області до 2030 року».

Варіант №2 - «Варіант нульової альтернативи» - не розроблення «Місцевого плану управління відходами Слобожанської громади Дніпровського району Дніпропетровської області».

Варіант №2 - «Варіант нульової альтернативи»

У «Варіанті нульової альтернативи» розглядалася ситуація гіпотетичного сценарію, за яким проект «Місцевого плану управління відходами Слобожанської громади Дніпровського району Дніпропетровської області» не затверджується. Цей сценарій можна розуміти як продовження поточних (в тому числі несприятливих) екологічних тенденцій. За результатами аналізу визначено, що в рамках сценарію «нульової альтернативи» подальший сталий розвиток не є екологічно безпечним, а зазначена альтернатива призводить до певної стагнації та неефективного використання можливостей розвитку та погіршення екологічної ситуації в населених пунктах громади.

Обґрунтування вибору Варіанту №1

Варіантом №1 відповідає обов'язковим для МПУВ нормативно-правовим вимогам щодо відповідності положенням та показникам «Регіонального плану управління відходами у Дніпропетровській області до 2030 року» та відповідає основним потребам громади щодо управління відходами з врахуванням можливостей фінансування його заходів і передбачає можливі альтернативи його реалізації.

9 Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Стратегічна екологічна оцінка (СЕО) не завершується прийняттям рішення про затвердження «Місцевого плану управління відходами Слобожанської громади Дніпровського району Дніпропетровської області».

Значущі наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, повинні відслідковуватися під час реалізації МПУВ, зокрема, з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення.

Слобожанська селищна рада, як замовник документа державного планування (через Відділ з питань житлово-комунального господарства, благоустрою, розвитку інфраструктури та транспорту Слобожанської селищної ради) розробляє заходи які повинні забезпечувати можливість:

- виявлення наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, а саме вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (на один, три-п'ять, 10-15 років, 50-100 років відповідно), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;

- запобігання, зменшення та компенсації негативних наслідків, зумовлених виконанням документа державного планування – на даний час негативні наслідки, зумовлені виконанням документа державного планування не передбачаються;

- виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Результати моніторингу мають бути доведені до відома природоохоронних органів і органів охорони здоров'я, а також громадськості.

З метою забезпечення систематичності та об'єктивності спостережень за змінами стану довкілля на різних стадіях виконання документа державного планування, у тому числі за станом здоров'я населення, замовник визначає:

- зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання;
- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників відповідно до кожного з визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;
- кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;
- методи визначення кожного із показників, які дають змогу швидко та без надлишкових витрат їх вимірювати;
- періодичність вимірювання показників, методів їх визначення, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями;
- засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, з урахуванням можливості виявлення негативних наслідків виконання документа державного планування, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку.

Результати моніторингу замовник оприлюднює на власному офіційному веб-сайті один раз на рік протягом строку дії документа державного планування та через рік після закінчення такого строку.

У разі коли під час здійснення моніторингу виявлено не передбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, замовник вживає заходів для їх усунення, а органу державної влади або органу місцевого самоврядування, який затвердив документ державного планування, пропозиції щодо внесення змін до такого документа з метою усунення негативних наслідків. У такому разі зміни, що вносяться до документа державного планування, підлягають стратегічній екологічній оцінці.

Моніторинг може бути використаний для:

- порівняння очікуваних і фактичних наслідків, що дозволяє отримати інформацію про стан реалізації МПУВ;
- отримання інформації, яка може бути використана для поліпшення майбутніх оцінок (моніторинг як інструмент контролю якості СЕО);
- перевірки дотримання екологічних вимог;
- перевірки того, що МПУВ виконується відповідно до затвердженого документу, включаючи передбачені заходи із запобігання, скорочення або пом'якшення несприятливих наслідків.

Замовник відповідальний за здійснення моніторингу та здійснює моніторинг.

З метою забезпечення здійснення моніторингу рекомендується щоб замовник своїм рішенням утворював групи експертів, що відповідальні за здійснення моніторингу (моніторингові групи) та визначав їх склад та порядок роботи. Організація моніторингу вимагає визначення того, хто повинен здійснювати моніторинг, хто повинен забезпечувати доступ до результатів, що має бути предметом моніторингу, яка інформація повинна оприлюднюватися (безпосередні дані вимірювань або результати їх аналізу), де слід здійснювати моніторинг, з якою періодичністю і протягом якого часу, коли слід оприлюднити результати, які методи моніторингу та поширення інформації слід використовувати.

Для організації моніторингу можуть бути використані існуючі системи моніторингу та інформаційні системи або вони мають бути спеціально удосконалені для цілей СЕО.

Для організації моніторингу виконання МПУВ пропонується створити Комітет з управління впровадженням «Місцевого плану управління відходами Слобожанської громади Дніпровського району Дніпропетровської області». До складу Комітету рекомендується включити представників органу місцевого самоврядування, громадськості і бізнесу (селищний голова та його заступники, керівники відділів виконкому, приватні підприємці, представники об'єднань громадян).

Моніторинг базується на розгляді обмеженого числа відібраних показників (індикаторів) за кожним зі стратегічних напрямів та аналізі досягнення запланованих результатів. Система запропонованих індикаторів включає організаційні та екологічні індикатори, індикатори здоров'я населення (табл. 9.1).

Таблиця 9.1

Індикатори для моніторингу виконання МПУВ

№	Індикатор	Показник
Відходи		
1	Обсяги утворення побутових відходів на території громади	нормативний з тенденцією до зменшення
2	Обсяги роздільно зібраних відходів	нормативний
3	Обсяги зібраних небезпечних відходів у складі побутових відходів	нормативний
4	Обсяги зібраної вторинної сировини	нормативний
5	Обсяги оброблення відходів	100%
6	Обсяги зібраних великогабаритних та ремонтних відходів	нормативний
7	Обсяги відходів, що не мають ресурсної цінності і передаються на оброблення	нормативний з тенденцією до зменшення
8	Кількість облаштованих згідно нормативних вимог контейнерних майданчиків	нормативний
9	Забезпеченість контейнерами для збирання змішаних відходів	нормативний
10	Забезпеченість контейнерами для збирання вторинної сировини за видами	нормативний
11	Забезпеченість контейнерами для збирання великогабаритних та ремонтних відходів	нормативний
Здоров'я населення		
12	Ступінь зниження захворюваності по всім хворобам	зменшення
13	Ступінь зменшення загального рівня смертності	зменшення

Примітка: нормативний означає розрахований з врахуванням затверджених норм надання послуг з управління відходами, кількості утворювачів відходів, морфологічного складу побутових відходів та норм забезпеченості контейнерами.

Кількість індикаторів можна розширити шляхом використання таких індикаторів, для яких є моніторингові дані.

Фіксуються та аналізуються:

- а) ступінь виконання кожного завдання проекту;
- б) невиконані завдання, причини відхилення, пропозиції;
- в) дані за індикаторами, що відображають результат реалізації проектів;
- г) оцінка потреб у фінансуванні;
- д) пропозиції щодо вдосконалення діючої системи моніторингу.

Практична реалізація моніторингу

1. Зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу – статистичні дослідження.

2. Періодичність моніторингу (вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями) – щорічно протягом строку дії документа державного планування та через рік після закінчення такого строку.

3. Кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення – техніко-експлуатаційні, екологічні та індикатори здоров'я населення згідно таблиці 9.1.
4. Методи визначення кожного із показників - статистичні методи.
5. Засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля у тому числі для здоров'я населення - статистичні дослідження.
6. Оприлюднення результатів моніторингу - замовник оприлюднює на власному офіційному веб-сайті один раз на рік до 1 березня кожного року протягом строку дії документа державного планування та через рік після закінчення такого строку.

Ускладнення, що можуть виникнути в процесі проведення СЕО

Головним ускладненням, яке може виникнути у процесі проведення моніторингу виконання документа державного планування та його стратегічної екологічної оцінки - недостатність статистичних даних та даних про стан навколишнього середовища.

10 Опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення

Враховуючи значну віддаленість географічного розташування Слобожанської СТГ від території інших держав ймовірні транскордонні наслідки для довкілля та здоров'я населення не очікуються.

11 Резюме нетехнічного характеру інформації

1. Управління відходами на території Слобожанської громади включає планово-регулярну систему вивезення побутових відходів з населених пунктів громади за планово-подвірною, за планово-поквартирною системами збирання побутових відходів та за заявками.
2. Роздільне збирання побутових відходів впроваджено в 2-х населених пунктах (с-ще Слобожанське та с. Степове) із збиранням ресурсоцінних компонентів відходів за видами «відходи пластику», «відходи скла» та «відходи паперу».
3. Збирання великогабаритних та ремонтних відходів здійснюється на 1-му контейнерному майданчику в с-щі Слобожанське з використанням спеціалізованого контейнера місткістю 7 м³.
4. Збирання небезпечних відходів у складі побутових відходів здійснюється як громадська ініціатива (в магазинах торгових мереж «АТБ» та «Аврора»).
5. Оброблення побутових відходів здійснюється на об'єктах оброблення відходів поза межами Слобожанської СТГ.
6. На території Слобожанської СТГ відсутні об'єкти оброблення відходів та пункт роздільного збирання побутових відходів.
7. Система управління відходами на території Слобожанської громади потребує удосконалення в частині впровадження роздільного збирання побутових відходів на території усіх населених пунктів громади, створення системи управління великогабаритними та ремонтними відходами, створення умов для забезпечення роздільного збирання біовідходів, текстилю, небезпечних відходів у складі побутових та інших видів відходів, що підлягають роздільному збиранню та перероблення/сортування відходів перед захороненням.
8. МПУВ передбачає систему управління побутовими відходами що утворюються на території Слобожанської селищної територіальної громади у відповідності до прийнятої системи управління відходами у «Регіональному плані управління відходами у Дніпропетровській області до 2030 року».
9. МПУВ передбачає розвиток системи управління відходами на території громади шляхом будівництва контейнерних майданчиків для роздільного збирання побутових відходів, будівництва пункту роздільного збирання побутових відходів, розвитку системи управління великогабаритними та ремонтними відходами, забезпечення необхідної кількості сміттєзбиральної техніки.
10. Оброблення відходів планується здійснювати на об'єктах оброблення відходів передбачених для території Слобожанської громади «Регіональним планом управління відходами у Дніпропетровській області до 2030 року», як альтернативний варіант – на інших діючих об'єктах оброблення відходів.
11. МПУВ передбачається створення інформаційної платформи «Еко Слобожанське» яка дозволить надавати доступ до інформацією про управління відходами на території громади усім зацікавленим особам, в тому числі громадськості.
12. Розроблений «Місцевий план управління відходами Слобожанської громади Дніпровського району Дніпропетровської області» містить комплекс взаємозв'язаних завдань і заходів, узгоджених за строками та ресурсним забезпеченням, спрямованих на забезпечення сталого управління відходами в населених пунктах в межах території територіальної громади з урахуванням принципів співробітництва органів місцевого самоврядування, сформованих на підставі оцінки поточного стану сфери управління відходами та вже розроблених моделей.
13. Цілі МПУВ узгоджуються з екологічними цілями визначеними в програмних документах селищної ради, регіональних (обласних) та загальнодержавних програмних документах.
14. Ймовірність того, що реалізація МПУВ призведе до негативних впливів на довкілля або здоров'я людей, відсутня, якщо під час її реалізації будуть належним чином враховані природоохоронні вимоги.
15. Реалізація заходів передбачених в МПУВ призведе до покращення екологічної ситуації на території громади.

16. Моніторинг екологічних індикаторів ефективності впровадження МПУВ є важливою формою контролю того, який фактичний вплив на довкілля матиме реалізація заходів передбачених в МПУВ, та необхідною передумовою забезпечення належного управління відходами. Необхідно передбачити регулярність збору моніторингових даних за визначеними індикаторами та їх постійний аналіз для врахування під час прийняття рішень щодо планування розвитку в майбутньому.

З огляду на зазначене можна стверджувати, що в цілому розроблення «Місцевий план управління відходами Слобожанської громади Дніпровського району Дніпропетровської області» було проведено з урахуванням ймовірних впливів на довкілля та з прагненням їх мінімізації.

Поєднання зусиль, спрямованих на покращення життєвого простору, із зусиллями, спрямованими на пом'якшення несприятливого впливу на довкілля, забезпечуватиме розвиток Слобожанської громади як території безпечного довкілля та високих стандартів життя.

12 Список використаних першоджерел

1. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку»
2. Закон України «Про управління відходами»
3. Закон України «Про екологічну мережу України»
4. Закон України «Про природно-заповідний фонд України»
5. Водний кодекс України
6. Земельний кодекс України
7. Національна стратегія управління відходами в Україні до 2030 року (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.11.2017 №820-р)
8. Національний план управління відходами до 2030 року (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.02.2019 р. № 117-р)
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 05.09.2023 року № 947 «Про затвердження Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами»
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 16.12.2020 р. № 1272 «Про затвердження Порядку здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення»
11. Державні санітарні норми та правила утримання територій населених місць (Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 17.03.2011 р. №145)
12. Регіональний план управління відходами у Дніпропетровській області до 2030 року (затверджений рішенням Дніпропетровської обласної ради від 28.07.2023 р. №311-17/VIII)
13. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Дніпропетровській області за 2022 рік
14. Стратегія розвитку Слобожанської територіальної громади Дніпровського району Дніпропетровської області на 2023-2027 роки, затверджена рішенням Слобожанської селищної ради від 19.10.2023 р. № 2914-31/VIII) Комплексна Програму реформування і розвитку житлово-комунального господарства та благоустрою населених пунктів Слобожанської селищної територіальної громади на 2021-2025 роки у новій редакції, затверджена рішенням Слобожанської селищної ради від 03.08.2023 р.
15. Комплексна програма розвитку земельних відносин, містобудівної діяльності та охорони навколишнього природного середовища Слобожанської громади на 2021-2025 роки (із змінами), затверджена рішенням Слобожанської селищної ради від 26.11.2020 №78-2/VII
16. Правила благоустрою території Слобожанської селищної територіальної громади у новій редакції, затверджені рішенням Слобожанської селищної ради від 16.12.2021 №1655-13/VIII

13 Терміни та визначення

<p>стратегічна екологічна оцінка</p>	<p>- процедура визначення, опису та оцінювання наслідків виконання документів державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, виправданих альтернатив, розроблення заходів із запобігання, зменшення та пом'якшення можливих негативних наслідків, яка включає визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки, складання звіту про стратегічну екологічну оцінку, проведення громадського обговорення та консультацій (за потреби - транскордонних консультацій), врахування у документі державного планування звіту про стратегічну екологічну оцінку, результатів громадського обговорення та консультацій, інформування про затвердження документа державного планування та здійснюється у порядку, визначеному цим Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку»;</p>
<p>документи державного планування</p>	<p>- стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування;</p>
<p>наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення</p>	<p>- будь-які ймовірні наслідки для флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, надр, клімату, повітря, води, ландшафту, природних територій та об'єктів, безпеки життєдіяльності населення та його здоров'я, матеріальних активів, об'єктів культурної спадщини та взаємодія цих факторів;</p>
<p>місцевий план управління відходами (далі – МПУВ)</p>	<p>- документ державного планування, що містить комплекс взаємозв'язаних завдань і заходів, узгоджених за строками та ресурсним забезпеченням з усіма заінтересованими виконавцями, спрямованих на забезпечення сталого управління відходами в населених пунктах в межах території територіальної громади з урахуванням принципів співробітництва органів місцевого самоврядування, сформованих на підставі оцінки поточного стану сфери управління відходами та вже розроблених моделей.</p>

Скорочення:9

СЕО	- стратегічна екологічна оцінка;
ПВ	- побутові відходи;
ВВ	- великогабаритні відходи;
РВ	- ремонтні відходи;
НВ	- небезпечні відходи;
ДДП	- документ державного планування;
МПУВ	- місцевий план управління відходами;
МПУВ	- «Місцевий план управління відходами Слобожанської громади Дніпровського району Дніпропетровської області»;
РПУВ	- «Регіональний план управління відходами у Дніпропетровській області до 2030 року».

14 Список виконавців

Виконавець 1

Сліпець Ігор Володимирович
Кваліфікація – ветеринарний лікар
Диплом ИВ-1 №214457

Виконавець 2

Скрипник Андрій Павлович
Сертифікат екологічного аудитора ЕА
№084, виданий згідно Наказу Мінприроди
України №154 від 27.03.2008р.,
Кваліфікаційний сертифікат експерта з
питань забезпечення безпеки життя і
здоров'я людини, забезпечення санітарно-
епідеміологічного благополуччя населення
(відповідального виконавця окремих робіт
(послуг), пов'язаних із створенням об'єктів
архітектури) АЕ №000333 від 31.05.2012р.,
виданий Мінрегіоном України
Кваліфікаційний сертифікат інженера-
проектувальника у частині забезпечення
безпеки життя і здоров'я людини, захисту
навколишнього природного середовища АР
№005201 від 12.11.2012 виданий
Мінрегіоном України

